JAVASCHE COURANT.

No. 82.

DONDERDAG den 15den Julij 1830.

OFFICIEEL GEDEELTE.

Door Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal, zijn de volgende dispositien genomen.

MILITAIR DEPARTEMENT.

BENOEMD.

Tot adjudant van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal, de kapitein van den algemeenen staf, *J. P. Buteux.*

Tot 2den luitenant bij het wapen der infanterie, de sergeant majoor bij de 18de afdeeling nationale infanterie, *A von Busch.*

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

EUROPESCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, *den 9den maart jl.*

In de uitgebreide rede, welke de heer *Donker Curtius,* in de zitting van de tweede kamer der Staten-generaal, van gisteren, bij gelegenheid van het rapport wegens de petitien over de zoogenaamde grieven, heeft gehouden, heeft hij het gevoelen *bestreden* van degenen, die de wijze, waarop tegenwoordig het regt van petitie wordt uitgeoefend, strijdig achten met den zin en de bedoeling van art. 161 der gr. w., omdat genoemd artikel de petitien niet anders toelaat, dan voor zoo verre dezelve aan *de bevoegde magt* worden gerigt, en *niet in naam van meerderen* worden ingediend. Doch, ofschoon hij aan de ingezetenen het regt toekende, om aan de tweede kamer der Staten-generaal petitien in te zenden, geteekend door meerderen, meende hij echter, dat men tegenwoordig van dat regt een groot misbruik maakte, en dat hetzelve zoodanig was ontaard, dat het algemeen belang vorderde, dat de uitoefening van hetzelve nader bepaald en geregeld werd.

Hij oordeelde, dat het vermelde misbruik duidelijk bleek uit de onderhavige petitien.

» Men heeft dezelve niet ingezonden (dus sprak hij) om u met daadzaken of met verborgen ongeregtigheden bekend te maken, of u door beweegredenen te overtuigen; maar het is, om u, en de regering bekend te maken met de voorgewende meening en bedoelingen der massa's, en om u, eerst door vereenigde verzoeken, dan door eischen, dan door bedreigingen, ondersteund door de opgeworpen tolken van den openbare geest, en eindelijk des noods door daden te verpligten, om te handelen overeenkomstig de wenschen van eene ontzaggelijke massa volks, welke men in beweging brengt, en aan welker juk men de regering en de nationale vertegenwoordiging zou willen onderwerpen.

» Dat dit het doel en de strekking der petitien is, blijkt onder andere uit het getal der petitien, derzelver gelijkvormigheid, de onderwerpen daarin behandeld, het openlijk oproepen van het volk om te petitioneren en te repetitioneren. Alles toont aan, dat eene boosaardige factie zich van de ligtgeloovige menigte die zeer weinig bekend is met de zaken, welke zij vordert, ter bereiking harer bijzondere oogmerken bedient, en alzoo onrust en tweedragt stookt en het Rijk beroert."

De spreker oordeelde, dat de kamer op eene plegtige wijs moest toonen, dat zij wars is van alle die volksbewegingen en eischen en aanhitsingen, die noch tot overtuiging, noch tot inlichting kunnen dienen, en dat zij de openbare en bijzondere vrijheden weet te beschermen, zonder zich door algemeene of bijzondere aansporingen van den weg, dien zij te betreden heeft, te laten aftrekken en gehoor te geven aan inblazingen, die vreemd zijn aan haar grondwettig bestaan. Hij stelde derhalve voor, dat men ten aanzien der petitien zoude overgaan tot de orde van den dag, en alzoo, in plaats van het buitensporige petitioneren aan te moedigen, zijne afkeuring van hetzelve openlijk te kennen geven.

Vervolgens drong de redenaar aan op de noodzakelijkheid, om middelen te beramen, ten einde in het vervolg het misbruik van het regt van petitie zoo veel mogelijk te keer te gaan. Als eenen maatregel, daartoe geschikt, sprak hij van de bepaling, dat, gelijk in Engeland, geene petitien zouden worden aangenomen, dan die, welke door tusschenkomst van een der leden van de kamer worden ingediend; — dat, gelijk onder de republiek, elke petitie op gezegeld papier zoude moeten geschreven zijn, en het zegel voor elken petitionaris proportioneel worden verhoogd; — eindelijk, dat het regt van petitie door meerderen, over gemeene belangen, nimmer mogt worden toegelaten met eenig doel om staatkundige gevoelens van deze of gene massa's over theorien van bestuur te doen kennen.

De heer *Surlet de Chokier*, welke na den heer *Donker Curtius* het woord voerde, beklaagde zich over de middelen, welke de regering gebezigd had, om het teekenen en indienen van petitien aan de Staten-Generaal tegen te gaan. Volgens hem, trachte men het volk schrik en vrees aan te jagen, ten einde alzoo de klagen der menigte te smoren.—Hij zelf was in de maand januarij, in zijne hoedanigheid van burgemeester, door den vrederegter van St. Truyen geroepen, welke hem, gelijk de overige aldaar verzamelde burgemeesters, op last van den minister van justitie, eene mededeeling nopens den staat van het Rijk gedaan had, en hun onder andere onder het oog had gebragt, dat de bezwaren, waarover men zich beklaagde,—zoo als de belasting op het gemaal, de uitvoering van het concordaat, de inrigting van het openbaar onderwijs enz, enz, ongegrond waren. De vrederegter had vervolgens van de onderscheidene burgemeesteres inlichtingen gevraagd nopens het teekenen en ronddragen van petitien in hunne gemeenten, en zelfs aan de huizen der ingezeten en door politiebeambten dien aangaande narigt laten inwinnen.

De redenaar kon niet nalaten, deze en dergelijke handelwijze, welke hij niet toeschreef aan het geeerbiedigd en bemind hoofd van den Staat, maar op rekening stelde van staatsdienaren, welke, naar zijne meening, reeds zoo veel onheil hadden berokkend, ten sterkste af te keuren, en als onbestaanbaar voor te dragen met het zoo grondwettig, als natuurlijk regt, om verzoekschriften in te dienen.

'S GRAVENHAGE, *den 10den maart jl.*

Na dat de heer *van Genechten* rapport had uitgebragt wegens nog 98 petitien uit de provincie Antwerpen, betreffende de zoogenaamde grieven, heeft de heer *Taintenier* de conclusien, strekkende tot het nederleggen ter griffie der ingezondene verzoekschriften, ondersteund en zich verwonderd getoond, dat dit gevoelen nog eenigen tegenstand heeft ondervonden.

De heer *van Lynden van Hoevelaken* heeft zich zijne stem voorbehouden, te kennen gevende, dat het hem onverschillig was, of men de petitien ter griffie nederlegde, dan of men met betrekking tot dezelve overging tot de orde van den dag. Hij heeft zich voorts bezig gehouden met het onderzoek van den zin van art. 177 der gr. w., met betrekking tot de verantwoordelijkheid der ministers; naar zijn oordeel was het er verre af, dat bij dit artikel werd gevestigd eene grondwettige verantwoordelijkheid, even als in Frankrijk en in Engeland plaats vindt.

De heer *de Brouckere* heeft in den zelfden geest gesproken als de heer *Surlet*, en willen betoogen, dat de petitien de wezenlijke nationale grieven bevatten.

De heer *Sypkens* heeft de zaken in een geheel tegenovergestelden zin beoordeeld, en heeft tevens gemeend, dat men in een tijd, in welken zich eene factie vertoont, een openbaar blijk moet geven van afkeuring. Hij heeft beweerd, dat de grieven niet meer waren dan hersenschimmen; hij heeft voor zich veel gevaar gezien in de vereenigingen van den adel en de geestelijkheid, als hoofden der petitionarissen, en heeft begrepen, dat de petitien behoorden te worden afgewezen.

De heer *Angillis* heeft in een uitgebreid advies voor het regt van petitie gesproken, en zijne meening ontwikkeld, dat hetzelve niet behoorde te worden beperkt. Hij heeft de geestelijkheid verdedigd tegen de beschuldiging, als of dezelve onrust wilde stichten, en beweerd, dat zij in tegendeel gehecht was aan het gouvernement. Hij heeft verder verzekerd, dat men geene kunstenarijen had aangewend, om onderteekeningen te erlangen; immers dat daarvoor niet een eenig bewijs was aangevoerd; en heeft gemeend, dat men de teekenaars ten onregte in een verachtelijk daglicht had gesteld.

De heer *van Dam* heeft daarop het woord gevraagd, ten einde op de laatste uitdrukking, die hij meende dat tegen hem gerigt was, te antwoorden, en heeft aangemerkt, dat hij alleen de aanhitsers en geenzins de menigte der onderteekenaren had bedoeld. — De heer *de Surlet* heeft den spreker willen te kennen geven, dat hij de petitionarissen zelven had bedoeld, onder welke, naar zijn oordeel, zich zeer aanzienlijke lieden bevonden, over wier vriendschap men zich geenzins zoude behoeven te schamen; doch de heer *van Dam* heeft bij herhaling verklaard, dat hij alleen zijne verachtig had betoond voor de aanvoerders *(les meneurs du petitionnement).*

De heer *van Sasse van Isselt* heeft zeer geijverd voor het regt van petitie, als een vruchtbaar middel ter toelichting van regt en waarheid, en heeft, even als de heer *Fallon*, zich verklaard voor het nederleggen ter griffie en het drukken van het rapport.

De heer *Barthélémy*, antwoordende op sommige uitdrukkingen der heeren *Donker* en *van Dam*, heeft in het midden gebragt, dat door de petitien nergens de gang der zaken is belemmerd geworden. Naar zijn oordeel moeten verscheidene grieven, daarin voorkomende, toch ongegrond zijn, immers hij heeft ten aanzien van het concordaat gezegd „men heeft niet alleen onze hoop vervuld, maar men is nog verder gegaan." Ten opzigte van de ministeriele verantwoordelijkheid heeft hij aangemerkt, dat met art. 177 der grondwet en het lijfstraffelijk wetboek ons, naar zijn oordeel, weinig te wenschen overig blijft. Desniettegenstaande heeft hij gestemd voor het nederleggen ter griffie.

De heer *van Reenen* heeft aangemerkt, dat, daar de kamer in het vorig jaar had besloten, de petitien aan te nemen, zij,

om zich gelijk te blijven, thans wel tot een gelijk besluit diende te komen.

De heer *van Foreest* heeft het laatst het woord gevoerd, en zich verklaard voor het afwijzen van de massa der petitien.

'sGravenhage, *den 11den maart jl.*

De heer *de Gerlache* heeft aangemerkt, dat, indien het voorstel, om de verzoekschriften ter griffie neder te leggen, geenen tegenstand had gevonden, men zich de onderhavige discussie, welke de kamer nu gedurende drie dagen heeft bezig gehouden, zoude hebben bespaard; doch dat, daar men de orde van den dag heeft ingeroepen, hij en de zijnen zich verpligt rekenen, om zich te verdedigen. Hem kwam voor, dat het regt van petitie, als een grondwettig regt, niet alleen behouden en beschermd behoorde te worden, maar dat men 'er zelfs nog meerdere uitbreiding aan behoorde te geven; — en hij verklaarde, dat, zoo dra de heer *Donker* zijn aangekondigd voorstel zoude hebben ingebragt, hij zijne gevoelens op dat punt nader zoude uit een zetten. — Met betrekking tot het onderwerp der ingediende verzoekschriften, was de spreker van oordeel, dat de grieven, over welke men zich beklaagde, gegrond waren; — dat, toen de belanghebbenden zich in 1828 in geringen getale aanmeldden, men dezelve had bespot, en halve maatregelen had genomen, die niemand bevredigden en nieuwe stof tot klagen overlieten; — dat dit ten gevolge had gehad, dat zich thans een aantal ingezetenen tot de Staten-generaal had gewend, hetwelk het vorig tweemalen overtrof. — Naar zijn oordeel konde men het die lieden geenzins als eene misdaad aanrekenen, dat zij gebruik hadden gemaakt van een regt, hetwelk hun bij de wet was verzekerd, en was bij dit alles, wat men ook had gezegd van eene factie, of van lieden, die eene omwending van zaken beoogden, nergens de rust gestoord, of de gang der openbare aangelegenheden gestuit. — Omtrent het wezenlijk bestaan der grieven koesterde hij gelijke denkbeelden als sommige der vorige sprekers, welke hetzelve als uitgemaakt hadden voorgedragen. — Meer bijzonder verklaarde hij zich nog omtrent de ministeriele verantwoordelijkheid, en meende hij, dat, ofschoon zij niet in den letter der grondwet te vinden was, zij toch in den geest derzelve behoorde te worden gezocht, om dat, zonder die verantwoordelijkheid, de onschendbaarheid des Konings niet zoude kunnen bestaan. — Eenmaal aannemende, dat de zaak, welke men verlangde, regtvaardig was, bekommerde hij zich niet over de personen, welke dezelve vroegen, en rekende hij geenszins aan zijne zending te voldoen, bijaldien hij zich bij deze gelegenheid niet verklaarde tegen het overgaan tot de orde van den dag.

De heer *Repelaer* heeft geene zwarigheid gevonden, om de petitien ter griffie neder te leggen; — hij heeft niettemin in het midden gebragt, dat, naar zijn inzien, misbruik werd gemaakt van de uitoefening van het regt van petitie, en dat men uit dien hoofde wel zoude doen, die uitoefening te regelen.

De heer *Lehon* heeft, bij de meer en meer toenemende waarschijnlijkheid, dat de groote minderheid zich zal verklaren voor het aannemen der petitien en het nederleggen ter griffie, geantwoord op het vroeger aangevoerde ter zake der ministeriele verantwoordelijkheid. Hij heeft zich gegrond op zes constitutien, in den tegenwoordigen tijd verleend, als van Saxen, welke in 1807 is tot stand gebragt, van Wurtemberg, Beijeren, Baden, Hessen-Darmstad en Polen, in welke allen die verantwoordelijkheid wordt gevonden, en heeft daaruit afgeleid, dat men Nederlanders, welke ook deze waarborg verlangen, kwalijk met den naam van oproerigen kan bestempelen. — Ook hij was van oordeel, dat de bedoelde verantwoordelijkheid, ofschoon niet naar den letter, dan toch in de daad bestond, en meende, dat men zich vroeg of laat wel onderling omtrent dit punt zoude verstaan.

Naar zijn oordeel vorderde de algemeene regel, dat de petitien, die geene gebreken hadden in den vorm, die niet streden met de grondwet, en die geene personelijke hatelijkheden of aantijgingen behelsden, werden aangenomen en ter griffie nedergelegd. Hij zag geene redenen, om in het onderhavig geval eene uitzondering te maken op dezen regel; hij meende zelfs, dat een besluit, om over te gaan tot de orde van den dag, zoude strijden met de waardigheid der kamer, en oordeelde, dat men, bij het bepalen van regelen, voor de uitvoering van het regt van petitie, met de meeste omzigtigheid behoorde te werk te gaan.

De heer *Frets* heeft, antwoordende op den vorigen spreker, welke zijne woorden had aangehaald, in het midden gebragt, dat, naar zijn oordeel, de beantwoording van het vraagpunt der ministeriele verantwoordelijkheid, na de koninklijke boodschap van 11 december, aan geenen twijfel meer onderhevig konde zijn. Hij herhaalde het geen gij reeds te voren gezegd had, dat men eene verantwoordelijkheid begeerde van eenen revolutionnairen oorsprong, — dat de verantwoordelijkheid, die gevonden werd in de door den vorigen spreken opgenoemde constitutien, geenszins konde worden vergeleken met die, welke in 1789—1791 in Frankrijk bestond, als wanneer men daar te lande leeraarde, dat het oppergezag in handen berustte van het volk. — eene leer, van welke men sedert de wrangste vruchten had geplukt. — Ook hij behield zich voor, om zijne gevoelens wegens het regt verstand van art. 161 der g. w., ten aanzien der petitien, bij het aangekondigd voorstel van den heer *Donker*, nader uit een te zetten.

De heer *Bijleveld* verklaarde nog geenszins van gevoelen te zijn veranderd, omtrent het gevaarvolle van het petitioneren in massa, en de noodzakelijkheid, om de beginselen tegen te gaan, ten einde alzoo met een goed gevolg voor de toekomst te zorgen. — Daar echter de kamer reeds te voren dergelijke petitien ter griffie had doen nederleggen, zag hij geene zwarigheid, om de onderhavige daar bij te voegen, en verlangde hij, da de zoodanige, die in behoorlijke bewoordingen waren opgesteld, eene goede plaats mogten erlangen, om als geschiedkundige gedenkteekenen voor het nageslacht te worden bewaard.

De heer *de Celles* heeft, ten aanzien van de meerdere of mindere waarde der grieven, gesproken in den geest van de heeren *Surlet*, *de Broeckere* en *Lehon*. Hij heeft voorts begrepen, dan men den nederlandschen adel ten onregte had aangevallen. Hij heeft gemeend, dat die adel in de tegenwoordige dagen zijnen pligt had betracht, even als de adel in de zestiende eeuw zijnen pligt had gedaan, met zich tegen de spaansche inquisitie te verzetten.

De heer *De Jonge* heeft de onderhavige petitien aangemerkt als strijdig met de grondwet; vooreerst, om dat dezelve geteekend zijn in massa, en het duidelijk uit art. 161 der g. w. is op te maken, dat eene dergelijke uitoefening van het regt van petitie bij hetzelve wordt verboden; en ten tweede, om dat het blijkbaar is, dat de geestelijkheid zich aan het hoofd heeft gesteld der beweging, en dat geene geestelijkheid, hetzij roomsch katholijk, hetzij protestantsch, zich met de staatszaken vermag te bemoeijen, maar alleen het vermogen behoort te hebben, om dan, wanneer zij bijzondere bezwaren heeft in te brengen, die te laten gelden. — In den tegenwoordigen stand van zaken heeft de spreker gemeend, zich voor het nederleggen der petitien ter griffie te kunnen verklaren, om dat aldaar reeds een aantal gelijksoortige verzoekschriften is nedergelegd, en om dat dezelve, voor een gedeelte, onderwerpen betreffen, waar omtrent voordragten van wet aanhangig zijn; — edoch zonder daardoor te willen worden geacht, zich te vereenigen met de leeringen, welke in de petitien worden verkondigd, of te willen worden gerekend, derzelver wettigheid te erkennen.

De heer *Luzac* heeft verklaard nog gelijke gevoelens te zijn toegedaan als te voren, met betrekking tot de vrijheid der drukpers, de noodzakelijkheid van de regtspleging door gezworenen, en de verantwoordelijkheid der ministers, doch heeft tevens te kennen gegeven, dat hij, de vorderingen in aanmerking nemende der ultramontaansche beginselen, — het verregaand misbruik van de vrijheid der drukpers, — het besluit der geestelijkheid, om zich aan het hoofd te stellen van de onderteekenaren der petitien, — het openbaar te koop hangen van prenten, verbeeldende een groot kruis, met de woorden *In hoc signo vinces*, — zich niet konde onthonden van billijke vrees te koesteren wegens het indienen der onderhavige verzoekschriften, en zich overtuigd te houden, dat men zich behoort te wachten, van dergelijke handelwijze aan te moedigen. — Des niettegenstaande heeft hij vrijheid gevonden, om de ingediende petitien ter griffie te doen nederleggen, om dat een dusdanig besluit in het algemeen omtrent alle verzoekschriften wordt genomen; om dat men het overgaan tot de orde van den dag moet aanmerken als eene uitzondering op den regel, en om dat hij niet gaarne zoude medewerken tot het stellen van een antecedent, waarover men zich naderhand zoude kunnen beklagen. — Na verschillende aanmerkingen te hebben gemaakt ten aanzien der dagbladen, en sommige derzelve te hebben voorgedragen, geenszins als de tolken der openbare meening, maar veeleer als moetende strekken, om op die meening te werken, heeft de spreker zijnen wensch te kennen gegeven, dat de gedurige beraadslagingen over deze en dergelijke onderwerpen een einde mogten nemen.

De heer *van Alphen* heeft zich verklaard voor het nederleggen ter griffie. Hij heeft gezegd geenszins zijne goedkeuring te kunnen hechten aan de voorgedragene meening, dat het doelmatig zoude kunnen zijn, om, door de verzoekschriften aan het zegel te onderwerpen, het petitioneren te doen strekken tot eenen financielen maatregel. Hij heeft daarbij te kennen gegeven, ditmaal in allen ernst te spreken, en reeds genoeg leergeld te hebben gegeven voor eene scherts, die hij zich te voren had veroorloofd, en ongaarne te zullen zien, dat men het bestuur zoude kunnen verwijten, van het teekenen van verzoekschriften op deze wijze te hebben aangemoedigd.

De heer *van Boelens* heeft gemeend, dat men den petitionarissen geene ondersteuning in de kamer moet verleenen, en uit dien hoofde moet overgaan tot de orde van den dag. — De heer *Geelhand* heeft geene zwarigheid gevonden in het volgen van den algemeenen regel.

De heer *Donker Curtius* heeft daarop nog het woord gevoerd, en aangemerkt, dat men, bij de beraadslagingen over dit onderwerp, verscheidene aangelegenheden had behandeld, welke geheel vreemd daaraan waren; dat men de groote vraag uit het oog had verloren, namelijk of men in de tegenwoordige omstandigheden de petitien ter griffie zoude nederleggen, dat is. dezelve in de daad in aanmerking nemen, of, door het overgaan tot de orde van den dag, dezelve afwijzen. Dat men hem in dat opzigt verkeerd schijnt te hebben begrepen, en dat hij, om in geen herhalingen te vallen, volhardt bij zijne gevoelens, zoo als die in zijne nu algemeen bekende redevoering zijn uitgedrukt.

Na nog eenige aanmerkingen van de heeren *Luyben*, *de Gerlache*, *Luzac*, *de Liedell* en *Pijcke* is men overgegaan tot de stemming. Acht-en-tachtig leden hebben zich verklaard voor het nederleggen der petitien ter griffie en het doen drukken van het rapport. Elf leden, namelijk de heeren *Donker Curtius*, *van Asch van Wijk*, *van Boelens*, *van de Kasteele*, *Rengers*, *Frets*, *van W. Crommelin*, *van Lijnden*, *van Sijtzama*, *van Foreest* en *Sijpkens*, hebben daartegen gestemd.

GRIEKENLAND.

Men schrijft uit Naxos van den 2den december, dat aldaar niet lang geleden eene gebeurtenis is voorgevallen, die aan het Geregtshof der *Kijkladen* gelegenheid heeft gegeven, om eene ver-

klaring openbaar te maken; volgens welke de regten der vreemdelingen tegenwoordig in Griekenland op eene geheel andere wijze begrepen worden, dan toen dit land zich nog onder de opperheerschappij van den Sultan bevond. De zoon van den Franschen Konsul op Naxos, de Heer *Lastic*, was namelijk door een Grieksch ingezeten, wegens eene schuld, voor het genoemde Geregtshof gedaagd. De Heer *Lastic* had geweigerd zich voor hetzelve te komen verantwoorden, op grond, dat hij, als Fransch onderdaan, onder de bijzondere bescherming stond van den Konsul van zijnen Staat, en dus — zoo als dit sedert onheugelijke tijden in Turkije en Griekenland was aangenomen — niet zonder tusschenkomst van dien Konsul in regten vervolgd konde worden. Het Geregtshof weigerde dit beginsel te erkennen, ondanks de vertoogen, die de Konsul zelfs ook daarover deed, en eindigde met een bevel tot in hechtenis-neming tegen den jongen *Lastic* uit te vaardigen. Deze schijnt echter hetzelve niet afgewacht, maar zich reeds vroeger met zijnen vader na Egina begeven te hebben, ten einde de tusschenkomst van den aldaar gevestigden Franschen zaakgelastigde, Baron *de Rouen*, in te roepen tot handhaving van de aloude voorregten der Fransche onderdanen in de havens en koopsteden in het Oosten. Welk een uitslag deze poging gehad heeft, wordt nog niet gemeld, maar wel, dat het Geregtshof den 11den november een beslissende uitspraak omtrent de regten der vreemdelingen in Griekenland in het licht heeft gegeven, waarin, op grond van art. 3 van het Wetboek van Griekenland, hoofdzakelijk vastgesteld wordt, dat een vreemdeling, die aan een Griek geld schuldig is, bij uitsluiting voor eene Grieksche Regtbank moet worden aangesproken; dat de in Griekenland gevestigde vreemde Konsuls zich tot de bescherming van den handel hunner landgenooten moeten bepalen, en dus in geen geval aan de plaatselijke Overheid de uitvoering harer ambtspligten beletten, of daaraan hinderpalen in den weg mogen leggen; en eindelijk dat zich niemand op de bescherming van zulk een Konsul beroepen mag, tenzij daarvan een schriftelijk bewys bestaat, hetwelk door de Regering van Griekenland gezien en bevestigd is.

MENGELINGEN.

KAIRO.

(Uit het Mercantil Magazine.)

Misschien is er geene stad ter wereld die zulk een zonderling voorkomen heeft als Kairo. Deszelfs straten loopen als een waar doolhof dooreen; zijn zoo naauw en krom, als men zich slechts verbeelden kan, en in zeker opzigt geheel overdekt, want met elke verdieping, welke de huizen hooger worden, komen zij ook verder vooruit in de straat, zoodat zij zich ten laatste aanraken. Deze wijze van bouwen veroorzaakt schaduw en koelte in de stad; desniettemin is het er zeer heet. De straten zijn zoo eng dat een rijtuig dezelve niet kan passeren; het onophoudelijk heen en wederloopen der kamelen met hunne lederen oliezakken en de waterdragers maken de straten morsig en vochtig, en nimmer dringen de zonnestralen daarin door. Uithoofde van deze naauwheid der straten heeft de pacha, die alleen een rijtuig bezit, de straten, door welke hij zich naar zijn landgoed begeeft, doen verwijden. Ofschoon de huizen slechts enkele verdiepingen hoog zijn, hebben zij desniettemin een ongemeen hoog voorkomen; zij zijn blaauw van kleur en slecht gebouwd, maar hun houten traliewerk, hunne nu eens vierkante, dan weder boogvormige vensters, de zonderling versierde uitspringende aanbouwingen, als ook de hen overschaduwende palmboomen geven hun een eigenaardig vreemd aanzien. Allen zijn zonder orde of simetrie gebouwd. Van plaats tot plaats ziet men een koffijhuis, een openbaren gaarkeuren, eene moskee, een' grafkelder of eene school. Achter de straten zijn lange bazars, tuinen, cactus-heggen, plantsoenen van oranje- of paradijsvijgenboomen, en openbare pleinen, op welken men, wanneer de Nijl hen overstroomt, in gondels rondvaart. Alles heeft daar een Oostersch karakter, en in sterk bezochte straten loopt een ieder door en tegen elkander aan, en niemand denkt aan uitwijken.

BUITENGEWOON FABRIKAAT.

Dat de mensch door bekwaamheid en volharding het bijna onmogelijk schijnende mogelijk maken kan, daarvan heeft een gewone handwerksman, een horologiemaker te Kleef, het bewijs geleverd. Hij heeft namelijk eene stopnaald van niet meer dan gewone grootte vervaardigd, welke inwendig hol is, en eene schaar, een mesje, een' vingerhoed en eene speld in zich bevat. De drie eerstgenoemde, voor het bloote oog ter naauwernood zigtbare voorwerpen, doen zich door een vergrootglas als een zeer kunstig en fijn maaksel op. Zoo is bijv. het mesje niet alleen voorzien met een zilveren hecht, op hetwelk gouden versierselen zijn ingelegd, maar ook met een veer die het lemmet geopend houdt. Aan den vingerhoed merkt men, behalve eenen sierlijk bewerkten rand, niet minder dan 136 gaatjes op. Van de speld, die van goud is, kan men den kop afdraaijen, als wanneer er nog eene naald te voorschijn komt. De maker is voornemens zijn kunstwerk met nog 24 voorwerpen, een dozijn naalden en even zoo veel spelden, te verrijken.

SCHEEPSBERIGTEN.

STRAAT-SUNDA.

Doorgezeild.

Juli 8—Eng. schip *Hooghlij*, P. J. Reeves, van Sinkapoer den 17den juni, naar Londen, passagiers: de heeren Read, Hall, Gaham, Haijmes en de jongeheer Montgomerij.—brik *Harriet*, W. H. Nash, van Patjitan den 1sten dezer, naar Batavia.—schip *Henriëtta Clasina*, L. F. Heijde, van Batavia den 6den dito, naar Amsterdam, passagiers: de heer Van Son en familie, mevrouwe de weduwen Pecker en Snijder, kapitein A. Rengers en de sergeant P. Heijuse.

Juli 9—Eng. bark *Mary Hope*, J. Bisset, van Sinkapoer den 25sten juni, naar Londen, passagiers: de heer M. Goodenough en mevrouw Griffith.

BATAVIA.

Aangekomen.

Juli 12—schip *Sophia*, S. MacGeorge, van Makasser den 1sten juli, met Zr. Ms. troepen.

Juli 13—bark *Theodora*, T. H. Kock, van Anjer den 10den juli, passagier: luitenant E. Goodenough.—Eng. schoener *Ann*, J. Stephen, van de Westkust van Sumatra den 1sten dito.

Vertrokken.

Juli 13—brik *Clementina*, Jong Poat, naar Samarang.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. korvet *Anna Paulowna*; brik *Dourga*; schoener *Le Brak*; schepen Oemar Osman, Jadul Barie, Fathoor Rachman, Marquis of Hasting, Nederlandsche Nijverheid, Jadul Karim, Sophia; brikken Johanna Frederika, Carolina, Kalie Maas, Tagal, Goanlie, Jinhien, Margaretha Engeltina, Tan Goansing, Pekalongang, Harriet; schoeners Blora, Molucco, Sottie, Anna.—Eng. schoener Ann; bark Newton.—Amerik. schip Palladium.—Portugeesch schip Admiraal Buijskes.—Chinesche jonken Hongkiat, Hoantjie, Haijsoek.

ADVERTENTIEN.

De Directeur Generaal van Financien, noodigt mits dezen uit, een ieder aan wien door de voormalige Hoofddirectie van Financien, schuldbekentenissen ter afgifte van bons op het Amortisatie Sijndikaat in Nederland zijn uitgereikt geworden, om die schuldbekentenissen ten zijnen kantore te komen verwisselen, tegen schulbekentenissen van het Amortisatie Sijndikaat zelve; wordende de belanghebbenden tevens verzocht om, alvorens zich tot deze verwisselingen aantemelden, bij de respectieve kas-houders te gaan ontvangen, de op gedachte schuldbekentenissen der voormalige Hoofd-directie van Financien verloopen renten, doch niet later dan tot ultimo september 1829, en deze renten op de schuldbekentenis te laten afschrijven.

De Directeur Generaal van Financien,
C. M. BAUMHAUER.

Batavia, *den 14den julij 1830.*

—Op dingsdag den 20sten julij 1830, 's voormiddags te 10 ure, zal overeenkomstig het reglement op het houden van uitbestedingen staatsblad 1829 no. 67, door den ondergeteekende gehouden worden eene uitbesteding voor de leverancie van het ondervolgende tuig- en zadelwerk bij de posterijen in de afdeeling Buitenzorg benoodigd, en zulks op de volgende voorwaarden.

Art. 1. De leverancie zal bestaan in:

- 1 stel tuigen voor zes paarden.
- 12 stellen tuigen voor vier paarden.
- 12 dito karren tuigen.
- 20 dito leidzels voor vier paarden.
- 20 dito karren leidzels.
- 6 zadels met toomen.
- 80 roskammen.
- 80 rosborstels.
- 24 emmers.
- 12 groote scharen.
- 167 stalhalsters.

art. 2. De aannemer zal de tuigen, zadels en halsters vervaardigen van goed deugdzaam leder, het beslag moet hecht en sterk zijn, en hij zal al de stalbehoeften moeten vervaardigen volgens de monsters die hem door den postmeester alhier zullen worden aangewezen.

art. 3. Deze leverancie moet zijn afgeloopen binnen twee maanden gerekend van den dag dat ze hem is toegewezen.

art. 4. De voormelde artikelen zullen door den postmeester alhier gekeurd worden. De aannemer zal dezelve vervolgens aan den Assistent Resident van Buitenzorg, voorzien met [illegible]

art [illegible] ontvangen van vier honderd guldens, mits onder borgtogt.

art. 6. De betaling zal alhier geschieden in koperen munt.

art. 7. De definitive aannemer zal aan den minsten inschrijver uitkeeren eene premie van ½ pCt.; zullende deze leverancie in een perceel uitbesteed worden.

Gadinghebbenden worden verzocht om voor deze leverancie inschrijvingen intedienen en op den bepaalden dag en het uur bij de uitbesteding tegenwoordig te zijn, ten kantoore van

Den Directeur van 's Lands Producten en Civiele Magazijnen,
Batavia, *den 9den julij 1830.* J. C. REIJNST.

—De Algemeene Secretaris, waarnemend Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, maakt bij deze bekend, dat de vastgestelde prijs-courant voor de heffing der inkomende regten, op vreemde wollen- en katoenen goe-

deren, vervaardigd bewesten de Kaap de Goede Hoop, gedurende het tweede kwartaal van dit jaar, voor het thans loopende derde kwartaal in werking zal blijven.

De Algemeene Secretaris, waarnd. Directeur voornoemd,
Batavia, *den 14den julij 1830.* J. DU PUIJ.

EDICTALE CITATIEN.

Alzoo President en Leden in den Raad van Justitie te Batavia, aan Mr. *P. C. Ardesch*, advocaat voor den sequester en curator ad lites der insolvente boedels te Batavia, en als zoodanig administrerende de boedels van wijlen *A. W. N. van Gent*, in leven procureur bij den Raad van Justitie alhier, *A. van Lier*, ambtenaar, *P. Veltbrugge*, zaakwaarnemer van den landraad te Batavia, *Jacobus Verveer*, in leven kapitein der 1ste klasse bij Z. M. koloniale marine, *C. Scherpenburg*, ambtenaar op wachtgeld, *H. J. Boterkoper*, gesepareerde huisvrouw van wijlen *G. J. Olthoff*, en den Chinees *Tan-Hoko*, koopman te Bantam, hebben verleend het tweede defaut en eene derde citatie, om te zien dienen van intendit, en bepaald den dag van regten tegen den 19den augustus 1830.

Zoo is het, dat ik ondergeteekende deurwaarder en gezworen exploiteur bij gemelden Raad, voor de derde maal dagvaard alle bekenden en onbekenden, die eenig regt, actie of pretentie op voornoemde boedels vermeenen te hebben, om op donderdag den 19den augustus 1830, des morgens om acht uur, ter rolle van meergemelden Raad te compareren, ten einde het tweede defaut te purgeren en te zien dienen van intendit.

Aldus gepubliceerd en geafficheerd, na voorgaanden klokslag van de puije van het raadhuis te Batavia, den 12den julij 1830.

De deurwaarder voornd.
SCHOUTEN.

—*Pro Deo.*

Alzoo President en Leden in den Raad van Justitie te Batavia, aan Mr. *P. C. Ardesch*, advocaat voor den sequester en curator ad lites der insolvente boedels te Batavia, en als zoodanig administrerende de boedels van wijlen *Jan Verveer*, 1ste luitenant bij Z. M. koloniale marine, en den Chinees *I-Sinhoe*, champangmaker alhier, hebben verleend het tweede defaut en eene derde citatie, om te zien dienen van intendit, en bepaald den dag van regten tegen den 19den augustus 1830.

Zoo is het, dat ik ondergeteekende deurwaarder en gezworen exploiteur bij gemelden Raad, voor de derde maal dagvaard alle bekenden en onbekenden, die eenig regt, actie of pretentie op voornoemde boedels vermeenen te hebben, om op donderdag den 19den augustus 1830, des morgens om acht uur, ter rolle van meergemelden Raad te compareren, ten einde het tweede defaut te purgeren, en te zien dienen van intendit.

Aldus gepubliceerd en geafficheerd, na voorgaanden klokslag van de puije van het raadhuis te Batavia, den 12den julij 1830

De deurwaarder voornd.
SCHOUTEN.

VENDU-DEPARTEMENT.

Op de vendutie van vrijdag den 16den dezer, zal, precies te 11 ure worden verkocht, eene partij kopergeld.

Op de vendutie van zaterdag den 17den dezer, zullen mede worden verkocht, voor rekening des boedels van wijlen *Camiedien*.

Zeker stuk tuin- en sawaland, gelegen omtrent een uur gaans buiten de stad (op kampong Soemoer Batoe), blok L, sub no. 111, en

Voor rekening van *Mochamad Nadiehoen*.

Twee naast elkanderen gelegen erven beide bebouwd met een steenen pedak met pannen gedekt, staande en gelegen binnen deze stad blok F, a ... sub nos. 50 en 51, bij de verponding doorloopende onder nos. 2412 en 2370.

VERKOOP VAN GOEDEREN.

Verkooping op regterlijk gezag. Op donderdag den 22sten julij aanstaanden, des morgens ten 9 ure, zal te Tawoe, door den vendumeester alhier, ten overstaan van eene kommissie uit den landraad dezer residentie, en ten bijwezen van mij deurwaarder, krachtens vonnis van gemelden landraad van den 20sten april ll., ten behoeve van *Johan Fredrik Smit*, q. q. njonja *Tosing*; contra den chinees *Ting Ming Gan*, wonende te Tawoe, publiek worden verkocht, te weten, ...

Een planken met pannen gedekt huis, staande in het chinesche kamp te Tawoe, bij het register der verponding doorloopende onder no.

Indien iemand daarop aanspraak vermeent te hebben, die kome en make mij ondergeteekende bekend.

Gepubliceerd te Japara, op den 3den julij 1830.

De waarnd. deurwaarder en exploiteur van Japara,
A. FRANS.

—In den loop dezer maand zal ten overstaan eener kommissie door den deurwaarder bij den landraad publiek bij executie worden verkocht, de natenoemene vastigheden voor rekening van *Lim Tektien*, en ten behoeve van *J. C. Meijer* qq.

Zekere twee stukken wei en zaailanden genaamd Cramat en Tanjong Boerong, en een gedeelte van Rauwa Kidang, bebouwd met suikermolens, kongsie, pakhuizen, en andere daarop behoorende gebouwen, gelegen noordwestwaarts buiten Batavia, of in het westerveld, het 4de deel van het blok R, sub no. , verponding no. 7089.

Indien er iemand zijn mogt die vermeent actie of pretentie te hebben op bovengemelde vastigheden, die kome en make het mij bekend.

Batavia, *De deurwaarder voornoemd,*
den 1sten julij 1830. P. W. JACOBS.

—Bij den ondergeteekende zijn te bekomen, exquise provisien bestaande in: versche delfsche grasboter, zoetemelksche en leidsche kaas, hammen, gerookte bilstukken, gezouten- en gerookte-ossentongen, bergsche anchovis in potten, keukenzuren, amandelen, pruimen, rozijnen en korenten, gedroogde appelen en peeren, lengvis in blik, beste slaolie, oude hochheimer rhijnwijn, versch mineraal water, engelsch bier op vaten en flesschen, beste oude portwijn, malaga-, muscaat-, frontignac-, madera-, champagne- en fijne roode tafelwijnen; alsmede versche manilla cigaren, van bijzonder goede kwaliteit.

J. SPEET.

Batavia, *den 12den julij 1830.*

—Sonnohouten stoelen en banken, bij

VAN DASTEN.

—In het laatst van de maand augustus, zal publiek worden verkocht, de door wijlen den heer *J. P. Barends* bewoonde tuin, gelegen op Goenongsaharie.

HUWELIJKEN.

Getrouwd,
FREDRIK HENDRIK PREIJER, *van Amsterdam*,
met
JOHANNA KNOPS, *van Samarang.*
Soerabaija, *den 6den julij 1830.*

STERFGEVALLEN.

Op heden overleed, vrouwe *Catharina Apollonia de Lecot*, weduwe van wijlen *James Charles Boswell*, in den ouderdom van 46 jaren; degenen, welke de overledene gekend hebben, gevoelen hoe groot de slag is, die hare kinderen is toegebragt.

JOHANNES FRANCISKUS VERMANDEL.
HENDRIKA CHARLOTTE VERMANDEL,
Molenvliet, *5 julij 1830.* geboren *Boswell.*

—Den 12den dezer overleed de apotheker der 3de klasse, *Wilhelm August Krecke.*

Crediteuren en debiteuren worden verzocht, zich binnen zes weken aantemelden, bij

De kommissarissen,
Weltevredé, P. P. BRIET.
14 julij 1830. J. H. POOCK.

NAGELATEN BOEDELS.

De boedelkamer te Samarang, roept bij deze elk en een iegelijk op, die iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn aan de boedels van wijlen de maleische vrouw *Intie Moena*, en den chinees *Tjan Tiamking*, om daarvan aangifte of betaling te doen, binnen den tijd van zes weken, gerekend van heden.

Namens de boedelkamer.
Samarang, *De Secretaris,*
den 7den julij 1830. A. HOUTKOPER.

VERTREKKENDE PERSONEN.

Luitenant *A. von Busch* vertrekt naar Nederland.

VERSCHILLENDE BEKENDMAKINGEN.

Verloren, vijf coupons van een indischen achterstand groot een duizend guldens, no. 2.584, zijnde van het 2de halfjaar van 1830 tot 1832, die mij hetzelve terug bezorgt, zal vijftig guldens hebben.

J. G. ARMSTORFF.

Salatiga, *den 6den julij 1830.*

TE BATAVIA, TER LANDS DRUKKERIJ.